Пізнаємо природу

Сьогодні 13.11.2023 Урок №19

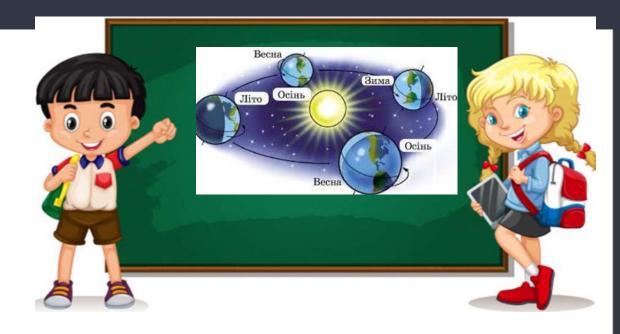
Дата: 14.11.2023

Клас: 6– А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 19

Вчитель: Капуста В.М.

Явища пов'язані з рухами Землі. Зміна дня і ночі. Зміна пір року. Добовий та орбітальний рухи Землі

Організація класу

Всі приєднались на урок Новеньке щось пізнати. Земля-планета — тут наш дім. Про неї слід все знати.

Перевірка домашнього завдання

- 1. Яких перетворень зазнають речовини?
  - 2. Наведіть приклади зворотніх змін?
- 3. Які зміни речовин незворотні? Наведіть приклади.
- 4. За яких умов виникає пліснява? Чи завжди пліснява шкідлива?
- 5.Що відбувається з атомами під час горіння?

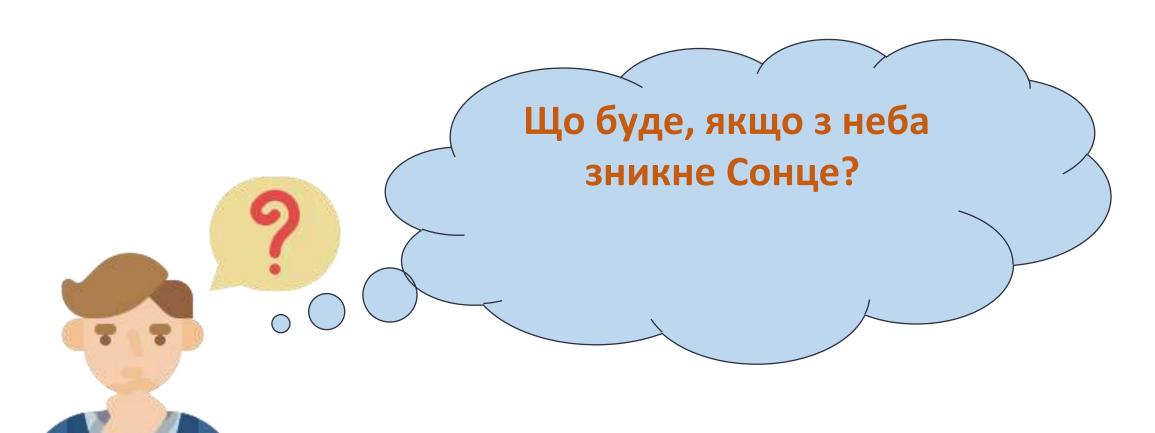
Прийом «Доповни речення»

Сонячна система — це частина Галактики
———— · Навколо Сонця по своїх орбітах рухаються
Час, протягом якого планети здійснюють оберт
навколо Сонця, називається
Планета Земля має форму,
Земля розділена на дві півкулі
·

Проблемне питання

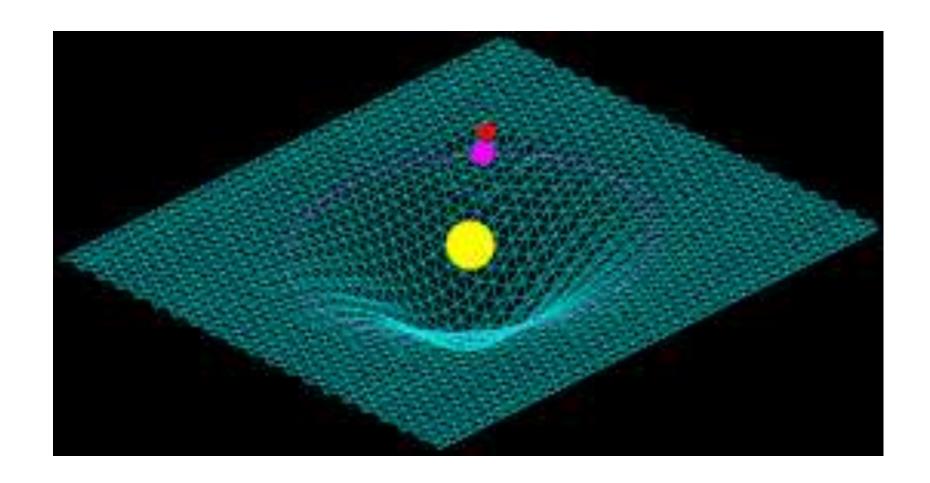
Що змушує Місяць обертатися навколо Землі, а планети - навколо Сонця?

Сила, яка утримує нас на поверхні Землі, Місяць — на орбіті Землі, а планети — навколо Сонця, досі не розгадана вченими. За теорією гравітації Альберта Ейнштейна, поблизу масивних тіл (Сонця, Місяця, Землі) простір викривлений і планети реагують на це.

Викривлення простору: Сонце, Земля і Місяць

підручник. **Сторінка**

Розглянь схему «Добове обертання Землі»

Чому ми не відчуваємо рух Землі?

Відео. «Чому на Землі змінюється день і ніч»

Як відбувається зміна дня і ночі

Сонце завжди освітлює лише половину земної кулі. На освітленій половині буде день, на іншій-ніч. Земля обертається із заходу на схід, а лінія сходу Сонця переміщується зі сходу на захід, розділяючи Землю на денну й нічну півкулі (мал. 86).

Робота за підручником (ст.71)

Часові пояси України

Україна розміщена у трьох часових поясах. Більшість території України розташована в другому часовому поясі (київському)

Запам'ятай! На схід від точки, де ти перебуваєш, Сонце сходить раніше, а на захід від тебе - пізніше.

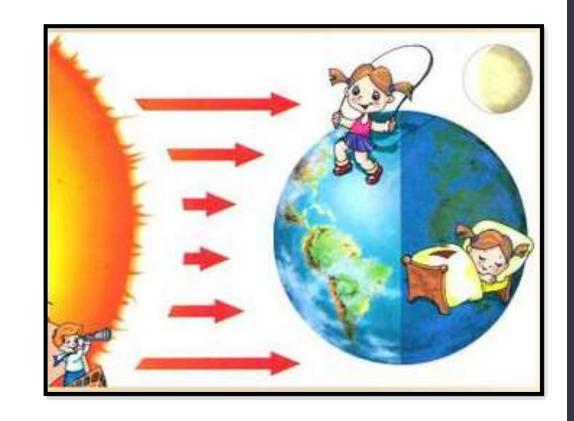
Через те, що лінія сходу Сонця переміщується зі сходу на захід вздовж поверхні Землі, на сході раніше сходить Сонце, а отже раніше настає ранок. Наприклад, у Києві Сонце сходить на 26 хвилин раніше, ніж у Львові, але на 23 хвилини пізніше, ніж у Харкові.

підручник. **Сторінка**

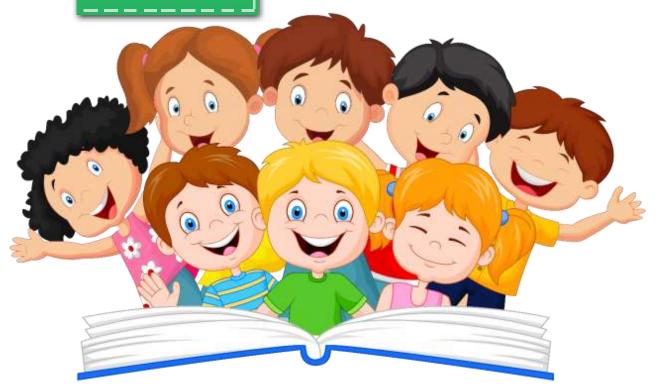
Робота з підручником

Оскільки повний оберт навколо осі Земля здійснює за 24 години, то різниця в часі між двома точками, що розташовані на протилежних кінцях Землі, становить 12 годин. Тому годинники не можуть показувати однаковий час на всій земній кулі.

Робота з підручником

У новій Зеландії також є стандартний час (+12год) і літній час (з 24 вересня +13год)

підручник. **Сторінка** У Києві 15.00. А що в цей час робить учень 6 класу в Новій Зеландії?

Розглянь малюнок №88.

Як життя на планетім підпорядковане добовому руху Землі?

Висновки

Робота в зошиті

Коротко про головне

Земля обертається навколо своєї осі із заходу на схід.

Наслідком обертання Землі навколо своєї осі ε зміна дня і ночі та різниця в часі в різних точках нашої планети.

На схід від точки, де ми перебуваємо, Сонце сходить раніше, а на захід від нас - пізніше.

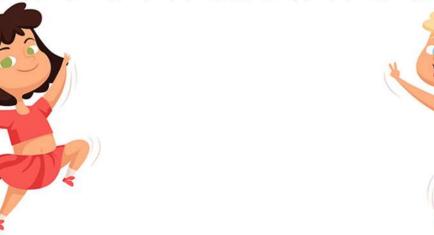

Фізкультхвилинка

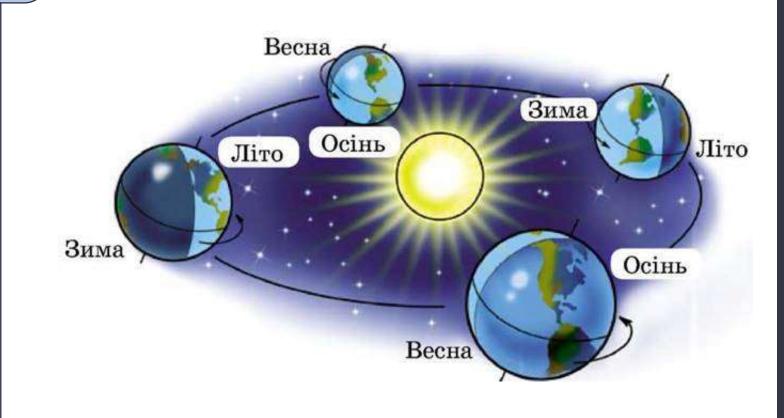

Чому на Землі змінюються пори року?

Земля рухається навколо Сонця по еліптичній (близькій до колової) орбіті, тому відстань від Землі до Сонця впродовж року дещо змінюється.

Підручник. **Сторінка**

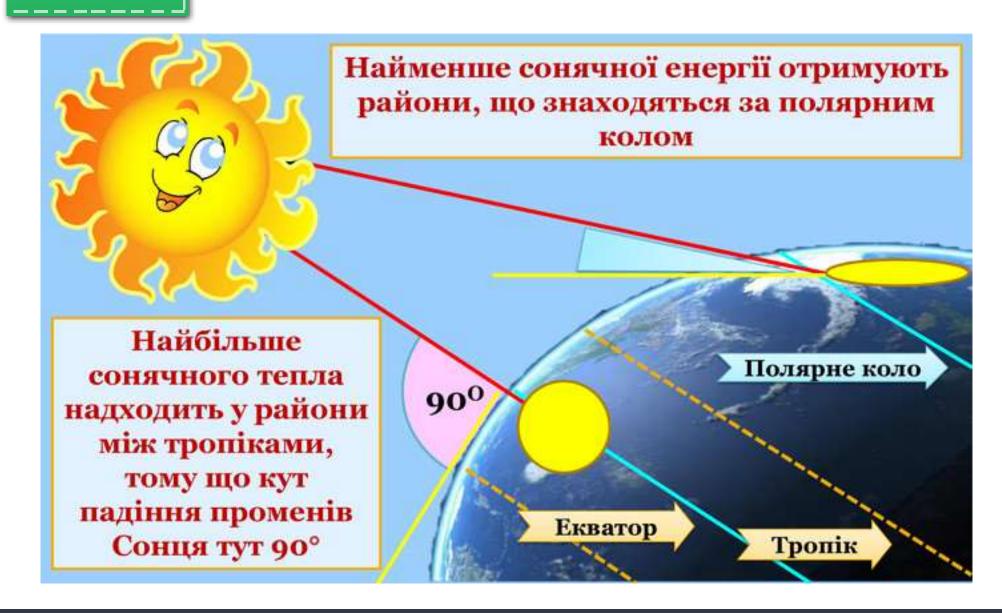
Сонячне проміння освітлює нашу Землю під різними кутами.

підручник. **Сторінка**

Довідничок

_{Підручник.}
Сторінка

Розглянь малюнок

- Чому Північний і Південний пояси найхолодніші, а тропічний найспекотніший?
- Та ж сама енергія від Сонця розподіляється поблизу полюсів на значно більшу площу, ніж біля екватора. То ж територія біля екватора отримує набагато більше сонячної енергії (і світла, і тепла), ніж біля полюсів.

_{Підручник.} Сторінка

Відео. «Чому на Землі змінюються пори року»

Цікаво знати

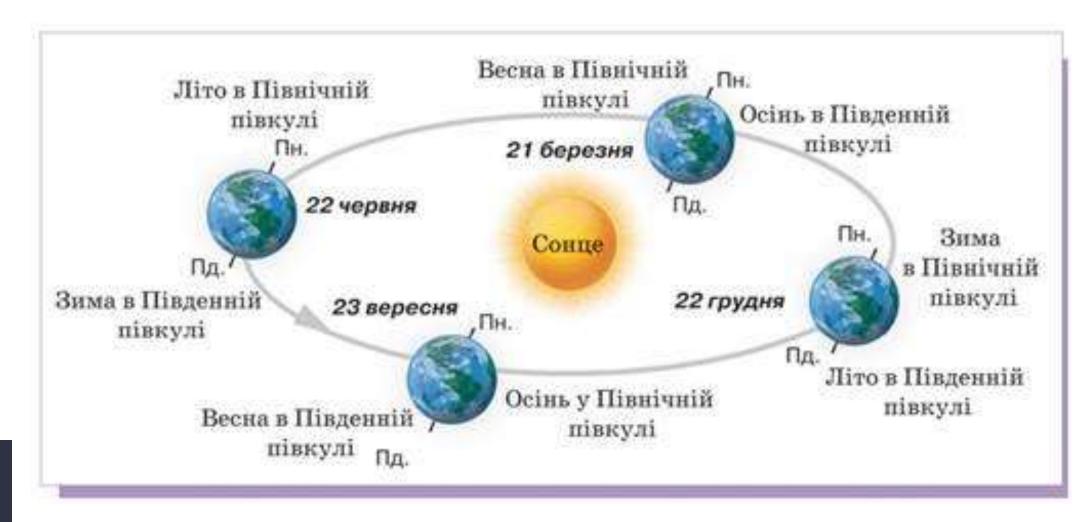

Високо́сний рік — рік у календарі, кількість днів у якому становить 366 днів.

Причиною його запровадження стало розуміння того факту, що повний оберт навколо Сонця планета Земля робить більше, ніж за 365 днів (точніше — за 365, 5 годин 48 хвилин і 46 секунд). Через це виникла необхідність зробити поправку, додавши ще один день — 29 лютого.

Пори року в Південній і Північній півкулях настають у різні календарні терміни.

Висновки

Робота в зошиті

Коротко про головне

Земля обертається навколо Сонця по еліптичній орбіті.

Оберт Землі навколо Сонця та нахил земної осі до площини орбіти є причиною зміни пір року на Землі.

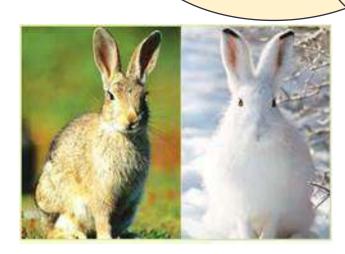
Зі зміною пір року пов'язані моменти рівнодень та сонцестоянь.

Як життя на планетім підпорядковане орбітальному руху Землі?

Дні рівнодення і сонцестояння

- Рівнодення сонце знаходиться на екваторі, а день триває так само, як і ніч (приблизно по 12 годин).
  - 21 березня день весняного рівнодення
  - 23 вересня день осіннього рівнодення

lacktriangle

- Сонцестояння сонце досягає найвищої або найнижчої точки протягом року на небі. За рік у Північній півкулі відбувається два сонцестояння. (літнє та зимове).
- 21 червня день літнього сонцестояння (найдовший день року),
- 22 грудня день зимового сонцестояння (найкоротший день року).

Узагальнення вивченого. Прийом «Трибуна думок»

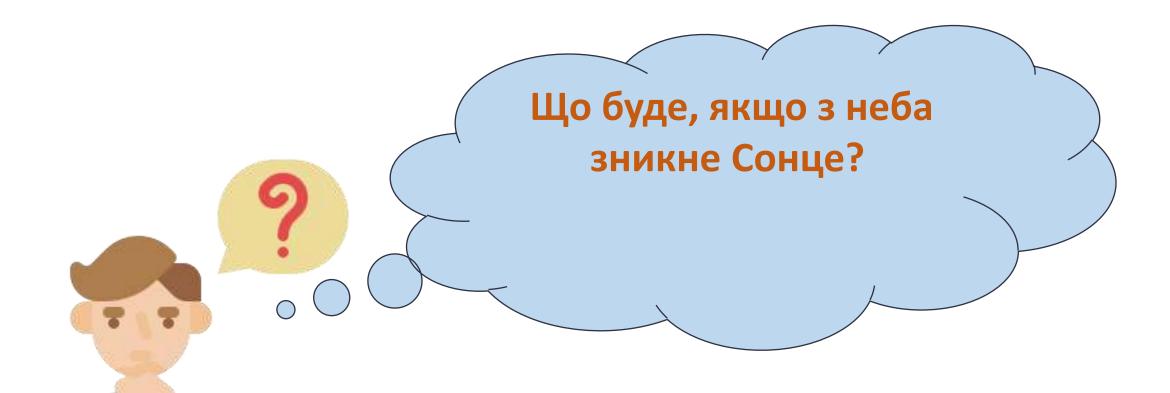
- Що таке добовий рух?
- Як ви розумієте орбітальний рух Землі?

Дні сонцестояння – це... Рівнодення – це ...

Ти вже знаєш

Земля не буде освітлюватися Сонцем; не отримуватиме сонячне тепло і світло; зникне життя на планеті?

Рефлексія. Прийом «Відкритий мікрофон»

- Сьогодні я дізнався...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

Домашнє завдання

Підручник, ст. 70-74, опрацювати матеріал; ст. 79 завдання 2,3,4 (письмово). Повторити ст. 42-74.

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

 https://vsimpptx.com/author/piznayemo-prirodu-d-bida-t-gilbergya-kolisnik-6-klas

Підручник https://pidruchnyk.com.ua/1718-piznaiemo-pryrodu-bida-6-klas.html

Відео «Добовий і річний рух Землі»

https://www.youtube.com/watch?v=qWjmDrm2fmo&ab channel=Koz akTV